

R O Z S U D O K

V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Sučanskej a sudcov JUDr. Emila Franciscyho a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v exekučnej veci oprávneného **M., s.r.o.**, so sídlom v B., zastúpeného JUDr. S., advokátom so sídlom v B., proti povinnému **L.**, bývajúcemu v H., o **vymoženie 44.880,- Sk** s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 4 Er 1084/2006, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. decembra 2006 sp. zn. 13 CoE 98/2006, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e** uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. decembra 2006 sp. zn. 13 CoE 98/2006 a uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota zo 6. septembra 2006 č.k. 4 Er 1084/2006-15; vec vracia Okresnému súdu Rimavská Sobota na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal 1. júna 2006 návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému **L.**, na základe exekučného titulu - platobného rozkazu Okresného súdu Rimavská Sobota z 11. júla 2005 sp. zn. 1 Ro 1226/2005, ktorým bol povinný zaviazaný zaplatiť JUDr. M., správkyňi konkurznej podstaty úpadcu **D., a.s.** v konkurze, so sídlom v B. do 15 dní od doručenia platobného rozkazu sumu 44.880,- Sk s príslušenstvom a trovy konania vo výške 6.840,- Sk. K návrhu oprávnený pripojil zmluvy o postúpení predmetnej pohľadávky uzavreté 16. marca 2006, na základe ktorých predmetná pohľadávka bola postúpená najskôr **J.** a neskôr bola ním postúpená obchodnej spoločnosti **M., s.r.o.** Súdny exekútor **Mgr. J.** doručil 5. júna 2006 Okresnému súdu Rimavská Sobota žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením zo 6. septembra 2006 č.k. 4 Er 1084/2006-15 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V odôvodnení uviedol, že o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebolo možné rozhodnúť z dôvodu, že nebol predložený návrh na pripustenie zmeny účastníka na strane oprávneného v zmysle § 37 ods. 3 Exekučného poriadku, preto s poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť zamietol.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie oprávneného uznesením z 13. decembra 2006 sp. zn. 13 CoE 98/2006 uznesenie okresného súdu potvrdil. Stotožnil sa so skutkovými zisteniami okresného súdu ako i s jeho právnym posúdením veci. Bol zhodného názoru ako prvostupňový súd, že ak dochádza k zmene účastníka pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie, ako tomu bolo v danom prípade, pre ďalší postup exekúcie sa v zmysle § 37 ods. 3 Exekučného poriadku okrem iného vyžaduje návrh na pripustenie zmeny účastníka, ktorý pripraví a predloží súdu na rozhodnutie o pripustení zmeny účastníka exekútor na základe oznámenia účastníka, ktorého prílohou je listina preukazujúca prevod alebo prechod práv alebo povinností. Bol toho názoru, že pre vykonanie exekúcie proti inému alebo v prospech iného než je uvedený v právoplatnom a vykonateľnom exekučnom titule, nepostačuje listina, i keď overená, pretože by dochádzalo k mimoprávnemu spôsobu exekúcie zásahom do právomocí súdu; iba súd môže rozhodnutím urobiť zásah do už právoplatného predchádzajúceho rozhodnutia súdu.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal oprávnený dovolanie z dôvodu, že mu rozhodnutím súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Poukázal na to, že dňa 16. marca 2006 správkyňa konkurznej podstaty úpadcu D., a.s. v konkurze JUDr. M. ako postupca uzavrela zmluvu o postúpení pohľadávok s postupníkom J., predmetom ktorej bolo aj postúpenie pohľadávky voči dlžníkovi - povinnému. Následne došlo k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávok medzi J. ako postupcom a M., s.r.o., so sídlom v N., IČO: X. ako postupníkom (oprávneným v tomto exekučnom konaní). Nakoľko dlžník nesplnil dobrovoľne to, čo mu ukladal exekučný titul, ktorým bol platobný rozkaz Okresného súdu Rimavská Sobota z 11. júla 2005 sp. zn. 1 Ro 1226/2005 (právoplatný a vykonateľný dňom 25. augusta 2005), oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému. Oprávnený v súlade s Exekučným poriadkom predložil súdu zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorými na neho

prešlo právo, v návrhu na vykonanie exekúcie bol uvedený ako oprávnený M., s.r.o., na ktorého prešlo právo vyplývajúce z exekučného titulu v súlade s § 524 a nasl. O.z. uzavretím zmlúv o postúpení pohľadávok, teda došlo k singulárnej sukcesii. V danom prípade došlo v zmysle § 37 ods. 3 prvej vety Exekučného poriadku k prevodu práv z exekučného titulu pred vydaním poverenia a pred podaním návrhu, a oprávnený túto skutočnosť doložil písomnými zmluvami o postúpení pohľadávok. Z tohto dôvodu požiadavku prvostupňového súdu na predloženie návrhu na pripustenie zmeny účastníka na strane oprávneného je nezákonná. Rozhodnutím súdu preto bola oprávnenému odňatá možnosť konať pred súdom, keďže nemal možnosť realizácie konkrétneho procesného práva (t.j. právo podať návrh na vykonanie exekúcie a prostredníctvom súdneho exekútora žiadať vydanie poverenia na vykonanie exekúcie), z ktorých bol nezákonnou požiadavkou súdu na predloženie návrhu na pripustenie zmeny účastníka vylúčený. Žiadal preto napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s rozhodnutím okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania vo výške 2.150,- Sk.

Povinný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr to, či jeho opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Pokiaľ bolo napadnuté rozhodnutie vydané v tejto procesnej forme, je dovolanie proti nemu prípustné, ak je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 O.s.p.) alebo ak je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 2 O.s.p.), ak a/ odvolací súd v ňom vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide po právnej stránke o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, alebo c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho

rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Dôvody prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho formu, upravuje Občiansky súdny poriadok v ustanoveniach § 237 písm. a/ - g/. Ide o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

Z väd vyššie uvedených oprávnený výslovne namieta vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., t.j., že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O takúto vadu v zmysle tohto ustanovenia ide tiež vtedy, ak išlo o postup nesprávny (uvažované z hľadiska zachovania postupu súdu určeného zákonom alebo ďalšími všeobecne záväznými predpismi) a ak sa postup súdu prejavil v priebehu konania a tiež pri rozhodovaní. Za takýto postup, odnímajúci účastníkovi možnosť konať pred súdom a zakladajúci prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia ide tiež vtedy, ak súd zamietne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, hoci podmienky pre tento postup nie sú dané.

Podľa § 36 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) exekučné konanie sa začína na návrh (ods. 1). Exekučné konanie sa začína dňom, v ktorom bol exekútorovi doručený návrh na vykonanie exekúcie. Exekútor však môže začať vykonávať exekúciu až udelením poverenia súdu na jej vykonanie (§ 44) [ods. 2].

Proti inému než tomu, kto je v rozhodnutí označený ako povinný, alebo v prospech iného než toho, kto je v rozhodnutí označený ako oprávnený, možno vykonať exekúciu, len ak sa preukázalo, že naňho prešla povinnosť alebo právo z exekučného titulu podľa § 41. Ak nastanú skutočnosti, na ktorých základe dochádza k prevodu alebo prechodu práv a povinností vyplývajúcich z exekučného titulu, sú účastníci konania povinní bez zbytočného odkladu písomne oznámiť tieto skutočnosti exekútorovi. Oznámenie musí byť doložené listinou preukazujúcou prevod alebo prechod práv alebo povinností. Návrh na pripustenie zmeny účastníkov konania je exekútor povinný súdu doručiť v lehote 14 dní odo dňa, keď sa o týchto skutočnostiach dozvedel. Súd rozhodne do 60 dní od doručenia návrhu uznesením. Rozhodnutie sa doručí exekútorovi, oprávnenému a povinnému, ktorí sú označení v exekučnom titule, a tomu účastníkovi, na ktorého právo alebo povinnosť prešla (§ 37 ods. 3 Exekučného poriadku).

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zhodne s názorom dovolateľa uvedeným v jeho dovolaní má za to, že prechod práva alebo povinnosti z exekučného titulu, ktorý nastal pred začatím exekučného konania, je upravený v § 37 ods. 3 veta prvá Exekučného poriadku a že veta druhá tohto ustanovenia sa vzťahuje na prípad, keď k prechodu práva alebo povinnosti dochádza po začatí exekučného konania.

Ustanovenie § 37 ods. 3 Exekučného poriadku obsahuje výnimku zo zásady, že exekúciu možno vykonať iba na základe návrhu toho, kto je vo vykonateľnom rozhodnutí, ktoré je exekučným titulom, označený ako oprávnený, resp. ako povinný. K prechodu práva alebo povinnosti vyplývajúcich z exekučného titulu na iné subjekty môže dôjsť univerzálnou alebo singulárnou sukcesiou a časovo sa tak môže stať pred začatím exekučného konania alebo po jeho začatí, pričom čas, kedy k prechodu práva alebo povinnosti vyplývajúcich z exekučného titulu došlo, je rozhodujúci z hľadiska aplikácie prvej alebo druhej vety

uvedeného zákonného ustanovenia. Aplikácia ustanovenia § 37 ods. 3 vety prvej Exekučného poriadku prichádza do úvahy v prípadoch, keď k prechodu práva alebo povinnosti došlo pred začatím exekučného konania (§ 36 ods. 2 Exekučného poriadku) a aplikácia druhej vety tohto ustanovenia vtedy, keď prechod práva alebo povinnosti nastal po začatí exekučného konania. V prípade, že k prechodu práva alebo povinnosti došlo pred začatím exekučného konania, je povinnosťou oprávneného už pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie preukázať, že naňho prešlo právo alebo na iného povinnosť z exekučného titulu, pokiaľ prechod nenastal priamo na základe zákona. Za situácie, že k prechodu práva alebo povinnosti z exekučného titulu došlo po začatí exekučného konania (§ 36 ods. 2 Exekučného poriadku), účastník exekučného konania (pôvodný účastník) má povinnosť bez zbytočného odkladu písomne oznámiť túto skutočnosť exekútorovi, pričom k oznámeniu je potrebné doložiť listinu preukazujúcu prechod práva alebo povinnosti. Na základe tohto oznámenia vzniká exekútorovi povinnosť v stanovenej lehote doručiť súdu návrh na pripustenie zmeny účastníka, ktorý rozhodne o pripustení alebo nepripustení zmeny účastníka na strane oprávneného alebo povinného.

V danej veci k prechodu práva z exekučného titulu, ktorým bol platobný rozkaz Okresného súdu Rimavská Sobota z 11. júla 2005 sp. zn. 1 Ro 1226/2005 (právoplatný a vykonateľný dňom 25. augusta 2005) došlo pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie (návrh podaný 1. júna 2006) na základe zmlúv o postúpení pohľadávok uzavretých 16. marca 2006 medzi JUDr. M., správkyňou konkurznej podstaty úpadcu D., a.s. v konkurze, so sídlom v B., IČO: X. ako postupcom a J. ako postupníkom a medzi J. ako postupcom a M., s.r.o., so sídlom v N., IČO: X. ako postupníkom (oprávneným v tomto exekučnom konaní). Prechod práv z uvedeného exekučného titulu oprávnený preukázal vyššie uvedenými zmluvami o postúpení pohľadávky, ktoré boli súčasťou návrhu na vykonanie exekúcie.

Z vyššie uvedených dôvodov bolo preto potrebné pri preskúmaní žiadosti súdneho exekútora Mgr. J. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vychádzať z toho, že súdny exekútor nebol povinný podať návrh na pripustenie zmeny účastníka na strane oprávneného, nakoľko táto povinnosť mu z ustanovenia § 37 ods. 3 vety prvej Exekučného poriadku, ktoré treba na daný prípad aplikovať, nevyplývala. Pokiaľ teda súd prvého stupňa pre nesplnenie si tejto povinnosti zo strany exekútora žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil, odňal oprávnenému možnosť konať pred súdom. Konanie pred ním je tak postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Uvedená procesná vada zakladá prípustnosť dovolania a tiež je dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vždy zrušiť. Keďže rovnakou vadou je postihnuté aj konanie pred súdom prvého stupňa, dovolací súd zrušil aj uznesenie tohto súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2 O.s.p.), v ktorom bude právny názor odvolacieho súdu vyslovený v tomto rozhodnutí pre tento súd záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného ako i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2008

JUDr. Daniela S u ě a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: